

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

ЎЯРНЯМ УЖАТЕНА – КЕЧЕ ЫРЫКТЫМЫМ ВУЧЕНА

Фотом еш архив гыч налме.

Мелна деч
посна Ўярня огыл.

Снимкыште
У Торъял район Токтарсола гыч
Небогатиковмытын пиалан ешыштым ужда. Эн
кугуракышт – 80 ияш Нина Ивановна. Пагалыме эрге-
шешкыжым, кандаш ияш Родион уныкажым да вич ияш
Лёва кугезе уныкажым ўстелтöрыш шынден, Юмылан
пелештен, киндым пурлыктен, тамле
мелна дене сийлен. Тыге Ўярням
пайремлат.

Эн ойыртемалтше серыш

Марий йылме – Тайваньыште

Алёна акам мјндыр Тайваньыште ила.
Тлудо кум йылме дене кутырен мошта:
рушла, марла да тайваньла. Кажне кеҗежым
кокам, Лия їдыржö, Саша эргыже да Майкл
пелашыже Чобык ялыш унала толыт.
Коклаштышт ике йылмышт дене кутырат,
пеш оҗайын шокта. Мыят икмынар мутым
тунемын шуынам.

Кокам йочаштым марла кутыраш тунык-
та. Тлудо ойла: «Кажне еҗ ике шочмо
йылмыжым, кеч-могай тораште илагынат,
мондышаш огыл».

Анастасия ФЕДУХОВА, 7-ше класс.
У Торъял, Немда.

17 февраль. Йошкар-Ола.

- Кушко тыге вашкеда, родо-влак?
- Каныме паркышке, таче тушто «Ўярня курык» фолк-фестиваль кая!
- Тидыже мо тугай лиеш?
- Түрлө верла гыч толшо фольклор ансамбль-влак мастарлыкыштым ончыктат. Киров кундем гычат лийыт.
- Тугеже мурена да куштена!
- Куштена-а! Йолгурык гыч мунчалтена-а! Шуршым поктена! Модына!

Ожно
тыге ойленыт:
«Шуршым покте-
на». Черым, нелым,
нужналыкым, сурт-
пече гыч осал шұлы-
шым поктен колты-
мым ончыктен.

Ўярня пайремым меат
ялыште эртарена. Еҗ-влак
уремыште түрлө модыш
дене модыт, курык гыч
мунчалтат да олым гыч ышты-
ме чучылым йўлалтат.

Диана АЛЕКСАНДРОВА.
Морко, Эгерсола.

Газетлан — 85 ий!

Юнкор кружокыш вашкыза!

Параньга район Усолаялысе книгагудышко йоча-влак куанен коштыт. Ме «Кече-Солнышко» журналым, «Ямде лий» газетым пырля шергалына. Түрлө район гыч

йоча-влакын серышышт мыняре! Ончен куанет! Меат книгагудо пелен «Кудыронгыр» юнкор кружокым почна. Йоча-влак «марий савыктышым лудаш, изинек возаш тунемаш, сылнымут аланыш тўналтыш ошкылым ышташ, шочмо йылмым йораташ» ўжмаш почеш пашам ышташ кумылангыч.

В.Г.АФНАСЬЕВА, книгагудо вуйлатыше.

Авам Надежда Николаевна Кугу Корамас школышто ИКН урокым вўда да коррекционный классыште руш йылме ден литературым туныкта. Директорын алмаштышыже сомылым шукта. Авамын пашаже неле, но кўлешан. Садланак койыш-шоктышыжо пенгыде.

Катя ЯКОВЛЕВА.

Историйым шергалына

Волжский район.

23 февраль – Российыште Воинский чап кече. 1918 ий 23 февральыште Йошкар гвардийын отрядше Псков да Нарве воктене Германийын кайзеровский войскажым сенген. Икымше сенымаш Йошкар Армиалан шочашыже негызым ыштен. 1922 ийыште Йошкар Армиын кечыжлан увертарыме.

В.Смирновын фотожо.

✓ Российыште ментальный арифметике дене Тўнямбал чемпионат икымше гана лийын. 11 эл гыч 5-16 ияш тўжем угла йоча погынен. Марий Элын чапшым 7 ен арален. Финалыш 120 вундеркинд лектын. Настя Чепайкина полуфиналыште 3-шо верым налын.

✓ Пожар да утарыме спорт дене Российысе XXVII танасымаш Киров олаште эртен. 21 кундем гыч 200 спортсмен танасен. Йошкар-Оласе 26-шо №-ан гимназийын тунемшыже Николай Язов, чаракым сенген, 100 метрым куржмаште 3-шо верыш лектын.

Увер быр-быр

21 февральыште Йошкар-Олаште МарГУ-што 13 шагатлан «Lingva-территория» йылме фестиваль кумшо гана эрта. Йылмым йоратыше-влак, толза.

25 градус йўштö годым тўналтын класслаште огыт тунем.

Теле луман кенежым шўльö томан.

18 февральыште 11 шагатлан Марий Элысе йоча да самырык-влаклан театр-рўдер «Мойдодыр» йомак почеш спектаклыш пагален ўжеш.

Мондымо чонешта киддыме ўда. (Пыл, лум.)

Тўнямбалсе калыкын 50%-ше лумым нигунам ужын огыт.

С.Г.Чавайн лўмеш Национальный библиотекрыште Мария Клюкинан «Сўретче да книга» иллюстраций выставкыже 30 апрель марте эрта.

Кажне егын шочмо верже, шочмо суртшо, ешыже лийшаш. Но чылаж годым шонымо семын огыл. Коклан йоча түрлө амаллан көра ача-ава, лишыл ег-влак деч посна кодеш. Тыгодым икшыве каласен моштыдымо неле кепшылыш логалеш. Кугыжаныш кажне йоча ешыште кушшаш манын тырша. Марий Эл Республикыште тулыкеш кодшо йоча-влакым ешлашке ашнаш пуымо пашалан кугу түткылык ойырлалтеш. Ача-ава-влак, икшывым ашнаш налмеке, кугу ответственностьым шке үмбакышт пыштат. Кугыен-влак-клан психологий, медицине, мораль велым, юридический да моло сынан польш-влак кўлыт. Тидым шотыш налын, Л.В.ЗОЛОТАРЁВА «Ашнаш налше еш-влакын «Мария» ассоциацийышт» мер ушемем республикыште чумырен.

2017 ийым иктешлыме почеш, Марий Элыште 1618 еш йочам ашнаш налын. Тышечын 588-же – ашнаш налше еш; 949 еш опе-кунлан шотлалтеш; 81 еш йочам эргылыкеш але үдырлыкеш налын. (Марий Элысе образований да науко министрствын данныйже почеш.)

Еш – йочан аралтышыже

2008 йоча у ешыште илаш тўналын.

кумылан еш ушнен к е р т е ш . «ВКонтакте» соц-сетьюште группына уло, кылым кучена.

– **Организацийын дўмжат шкешотан – «Мария».** Тудо мо дене кылдалтын?

– Шочмо кундем-дене мый моткоч кугешнем. «Мари» – тиде марий мланде, а «Я»

– тушто илыше кажне айде-ме. Шомакын вес шонымашы-жат уло: Мария – Шочынава, илышлан тўналтышым пуышо Ава. А ешын негызше – ава, үдырамаш.

– **Тўрлө сынан польшым пуымо деч посна Те меро-приятыйлам эртареда.**

– Ешын кўлешлыкшым, тудым нимо дене вашталташ лийдымым пенгыдемдаш манын, ача-ава да йоча-влакым конкурслашке, тангас-ымашлашке, пайремлашке ушена. «Моя семья – моя радость» проект мыланна пеш келша. Тушто 6 площад-ке лиеда. Пытартыш гана эртарыме годым специалист-

влакын площадкышт пашам ыштен. Тушто ача-ава-шамы-чын йодышышлан вашмутым пуэныт. Ашнаш налше еш-влак турслётышто вий-куа-тыштым тергат. Тудым эрта-раш «Роза ветров» рўдер полша. Ашнаш налше ешла гыч 10 икшыве ты рўдерын полшымыж дене «Моя Россия» йоча туризм про-грамме почеш кодшо ийын шыжым экскурсийыш миен. Идалыкын кажне пагытышты-же пўртўс коклашке лектына. Тудат келшымашым шуара.

– **Тыгай меро-приятыйлаш еш-влак кумылын ушнат?**

– Тўрлыжат лиеш. Но Татьяна Вельгош (Йошкар-Ола), Кочаковмыт (Советский район), Митяковмыт (Медведево район), Васкановмыт (Курыкмарий район), Вой-кинмыт (Шернур район) еш-влакым поснак палемдынем. Килемар район гыч Кропи-новмыт ешлан моткоч кугу тау. Нуно кызыт ашнаш нал-ме 13 йочам ончен куштат. Тыгай ача-ава-влак шкешт верч веле огыл, воктен улшо еш верчат колянат.

– **Людмила Владимировна, тыгай организацийым ышташ шонымаш кунам шочын?**

– Ашнаш налмеке, ача-ава лиймаш – шкешотан профес-сий. Тиде пашалан тунемман, шинчымашым эре пойдары-ман. Мый шкежат эргым ашнаш налынам ыле. Ятыр неле ситуацийыш логалынам, польшым йодын, түрлө вере коштынам. А тўрыс вашму-тым пуышо пеш шагал. Садланак ашнаш налше еш-влакым пырля погаш, икте-весе дене вашлийын мутла-наш, канаш дене вашла пол-шаш кўлмым умыленам. Тыге 2016 ийыште ассоциацийым чумырышна. Тышке кажне

Васкановмыт еш

(Курыкмарий район) деч серыш:

«Мария» ассоциаций мыланна королевский пўлекым ыштен. Яна үдырем моло йоча-влак дене пырля Москва, Калуга, Тула, Серпухов, Козельск олалаште экскурсий дене лийын. Тиде чыла яра! Удырем да моло йоча-влакаты илышыштышт икым-ше гана поездыш шинчыныт, Йошкар пло-щадьым, Москва да моло олаам икымше гана ужыныт. Чылажат моткоч келшен. Шарнымаш мучашдыме».

Кажне егын шўм-чонжо молан-гынат поян. Тидым весылан палдараш, пуаш тыр-шыман. Тунам тулыкеш кодшо йочажат шага-лемеш. Вет илышыште умылымаш, икте-весе-лан полшымаш, келшен илымаш – тўн поянлык.

Редактор Людмила ГРИГОРЬЕВА.

Кудыронгыр олык

Огай

1764 ийыште
Екатерина Великая
Эрмитажым негызлен.
Эрмитаж лу зданиеш
верланен. Кужытшо –
25 километр. Чылаже
350 зал уло. Тушто 3
миллион экспонат
аралалтеш.

«Эрмитаж» мут «улак
вер» манмым ончыкта.

Николай I кугыжа,
тоштерым чылан ончен
кертышт манын, пунча-
лым луктын.

Театр мемнам шке моторлыкшо дене
орыктарен. Экскурсовод Акпарс Иванов театрын илышыж дене
палдарен. Тоштерыштыже мо гына уке! Шуко онгайым пален
налынна. Вара «Королева гусей» спек-
таклым онченна.

Карина ЧЕМЕКОВА.
Кужэгер, Шорсола.

Вич ияш гыч – «Изи пеледышыште»

Мый Йошкар-Оласе 21-ше номеран школышто
тунемам. Мураш, кушташ пеш йоратем. Йоча уста-
лык полат пеленысе «Изи пеледыш» ансамбльыш вич
ий гычак коштам. Ансамбльым Наталья Алексеевна
Морозова вуйлата. Концертмейстерна – Марий
Элын сулло артистше Алексей Васильевич Волков.
Ансамбльна Санкт-Петербургышто, Москваште,
Сочиште лийын. Тыгак Франций да Германийыште
мастарлыкшым ончыктен.
2014 ийыште Кажне идалык мучаште
ансамбль «Российысе образ- отчётан концертым
цовый йоча коллектив» эртарена. Мый
лұмым налын. кажне репетицийым
куанен вучем.

Марина ЯМБУЛАТОВА, 7-ше «В» класс.

Ушна пойдаралте

Ме, кудымшо классыште тунемше-
влак, Йошкар-Олаш экскурсий дене
миенна. М.Шкетан лұмеш Марий
драме театрыште, Т.Евсеев лұмеш
Национальный тоштерыште лийынна.
Театр мемнам шке моторлыкшо дене

21 февраль –
Экскурсоводын тўням-
бал кечыже

Йоратыме урок

**Медведево
район Знаменский шко-
лын 4-ше классыштыже
тунемше-влак возат.**

Мый мураш йоратем, сад-
лан мыйын йоратыме пред-
метем – музык. Уроkyшто
ме мурым колыштына, ком-
позитор-влак нерген па-
лен налына, мурым туне-
мына. Урок пеш веселан
эрта.

Павел БИРЮКОВ.

Мыланем сўретлаш келша.
Эн чот пўртўсым сўретлаш
йоратем: чодырам, эне-
рым, пеледышан олыкым,
шурнан пасум. Йоратыме
жапем – кенез. Шонан-
пылым, шўдыран кас кавам,
волгалтше чевер кечым
альбомышкем сўретлем.

Юлия МОКРУШИНА.

Композитор
В.А.Захаров Морко
районеш шочын.
Озан кугыжаныш
консерваторийыште
шинчынамашм поген.

Кок йодышан тест

1. Шочмо эл нерген муро
циклым да «Легенды лесного
края» спектакльлан музыкым
возымыжлан Олык Ипай лұмеш
самырык-влакын кугыжаныш пре-
мийым могай ийыште пуымо?
А)1985. Б)1986. В)1990.

2. 1991 ийыште Марий Эл
Кугыжаныш премийым могай
пашажлан налын?

А) Спектакль-влаклан музы-
кым (мурым) возымыжлан. Б)
«Чавайнлан семаршаш» йоча
хорлан кантатим серымыжлан.
В) Флейте да кўслезе ансам-
бльлан шокташ «Предание» сона-
тым возымыжлан.

В.СМИРНОВ ямдылен.

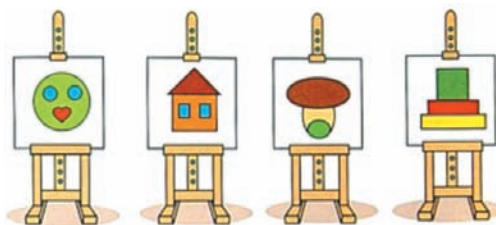
Вашмут: 1. Б. 2. Б.

Сўретыш кусарем

Летник ялна сылне пўр-
тўс коклаште верланен.
Тудым чодыра да олык авы-
рат. Мый пўртўсым эскераш
йоратем. Шке шонимем да
ужмем сўретыш кусарем.
Изобразительное искусство
уроkyш кумылын коштам.
Монгыштат шуко сўретлем.

Алиса ЯНДИМИРОВА.

Шернур район.

Мутер

Палитра –
ныл лукан але чюяка
форман вичкыж она.
Сўретлымыж годым
художник тушто чияже-
влакым вара. Кучылташ
йонан лийже манын,
палитрыште кугыварня-
лан рож уло.

Кажне художникын
палитрыштыже чия-
влакым тўслен ончал.
Ынде нуным келшы-
ше сўретыште кычал.

Кудыронгыр олык

«Йошкар гвоздике» патриотический муро тунямбал фестиваль-конкурс регионсо этапше 3-10 февральште Йошкар-Олаште эртен. Юл кундем федерал округ гыч 300 наре мурзыо мастарлыкшым ончыктен. Марий Эл Республикысе тувыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министр К.А.Иванов, Моско уна да жюри ег-влак конкурс деч ончыч пресс-конференцийым эртареныт.

– «Йошкар гвоздике» фестиваль калык коклаште уэш чаплана. Конкурс талантан удыр-рвезе-влак дене палымым ышта, – каласен Константин Анатольевич. Сенгыше-влак финалыш Москваш каят, 28 февральште гала-концерттыште выступатлат.

Мурзыо, поэт-песенник, Российын сулло артистше Симон Осиаши

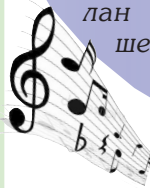
вили да поэт-песенник Александр Шаганов Национальный президент сымектыш школышто тунемше-влак дене вашлийыныт. Илыш корнышт, творчествошт дене палдареныт, шке мурыштым йонгалтареныт.

Программистлан тунемын лекше Симон Осиаши, ик журналыште «Под музыку Вивальди» почеламутым лудмекыже, илыш корныжым тумысnek вашталтен. Чыла кудалтен, Москваш Литературный институтыш тунемаш каен. «Шочмо сурт гыч кайыдем годым ачам пенгыдын ойлыш: «Пурымаш илышетым вашталташ йоным пуа. Ит луд!» – шарналтыш Симон

Абрамович. – Йоча-влак, тыланда мый тыге ойлем: шонымашдам илышыш шынгараш ида луд! Илыш корным вашталтыше ошкылым ыштымеке, нигунам ида опкеле. Тиде илышыште тун закон лийшаш!»

Йоча-влак, «Атас!», «Комбат», «Тучи», «Там, за туманами» муро-влакым ик гана веле огыл колында. Нине мурылан шомакым А.Шаганов (снимкыште) возен. «Кугу лиймекем, мурым возаш тунгалмем изиэм годымак паленам. Шонымашем шукталтше манын, эре шоненам (мечтал). Удыр-рвезе-влаклан тыгай тыланымашем лиеш: йоча годсо келшымашым умыр мучко аралыза. Шонаш ида оркане», – ойлен Александр Алексеевич.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Фото-влакым Национальный президент сымектыш школын архивше гыч налме.

Пургыж тылзын индешымше кечынже Кукмарий школыштына «Живая классика» конкурс эртыш. Латкум тунемше руш да марий прозо гыч ужашым лудын. Мый Борис Ганагон «Сказанное слово» ойлымашы-

Ойлымашым лудына

жим лудым, Никита Губанов дене коктын икымше верым пайлышна. Изирак-влак коклаште Виктория Полянинам палемдышт. Марий йылме дене лудмаште Наталия Куклина ден Анна Протасова сенгышыш лектыч.

Ольга КОШКИНА.
Советский район.

ПАЛАШ!

Борис Ганаго – кумдан палыме белорус йоча писатель. Йоча да турло ийготан лудшо-влаклан ятыр книга луктын. Утларакше православий вера темылан воза.

Йоратыме муро дене илашат, пашам ышташат куштылгыч чучеш.
Миклай РЫБАКОВ.

Казаков лумеш

Кужэнер районсо книгагудышто М.Казаковын лумгечыжлан полеклалтше сылнымут пайрем эртыш. Тунемше-влак калык поэтын сылнымутшым лудмаште тагасышт. Конганур школ гыч Кирилл Макматов «Мый Москваште каем» почеламутым йонгалтарыш. Тыгай пайремым эртарымылан книгагудын пашаенже-влаклан таум ойлена.

Г.С.ТОБЕКОВА,
туныктышо.

Кидыш компасым кучен

«Ориентирований виийым, чытышым йодеш, – ойла спортсмен. – Вяян куржман, картым лудын да компас дене пайдаланен моштыман».

Медведево район Сенькан школын тунемшыже Никита Ведерников (снимкыште) 3-шо класс гычак спорт ориентирований дене кружоккыш кумылын коштеш. Физкультурым тунуктышо Максим Александрович Олешкин рвезылан түрлө тагасымаште шинчымашым тергаш йоным ышта. Никитан 11 медальже уло. Районышто кўкшө лектышым ончыктымжлан Никита «Орлёнок» йоча лагерьыште спорт сменыште канен.

Л.ГРИГОРЬЕВАН фотожо.

36-шо гана эртыше «Российын ечыгорныжо» тагасымашке Российыште 1, 5 миллион, а Марий Элыште 10 тўжем ег ушнен.

Вич километрыш куржмаште Медведево район гыч ўдыр-влак эн тале лийыныт:

I вер – **Кристина Петрова**;
II вер – **Анастасия Смирнова**;
III вер – **Ольга Смышляева**.
Рвезе-влак коклаште сененыт:
I вер – **Григорий Полушин** (Кужэнгер район);
II вер – **Артём Лунник** (Йошкар-Ола);
III вер – **Сергей Григорьев** (Морко район).

17 мартыште «Марий Элын ечыгорныжо – 2018» ўжеш!

Увер

Морко районысо Шўргыял школыштына «Пионерская правда» газетын прише лўмеш районысо ече тагасымаш эртен. 9 школ гыч 110 йоча ушнен. Ик менгым куржмаште мемнан команде сенген. Настя Михайлова 1-ше верым налын. Кок менгым куржмаште 3-шо верыш лектынна. Спортсмен-влакым физкультурым тунуктышо Е.Н.Гаврилов ден тренер Ю.Р.Александров ямдылат.

Е.ГРИГОРЬЕВА.

Икымше

коньким Тула олаште ыштыме.

1896 ийыште Санкт-Петербургышто фигурный мунчалтымаш дене Икымше тўнямбал чемпионат лийын.

9 гыч 25 февраль марте Пхёнчханыште XXIII Телымсе Олимпиале эрта.

Пхёнчхан – Кечывалвел Корейысе ола, кугытшо дене элыштыже кумшо верым налеш. Рўдола – Сеул – деч 180 менге тораште верланен. Олимпиадым эртараш кок гана (2010, 2014) кандидатурыжым темлен.

Олимпиаде модмашын талисманже – Сухоран лўман изи тигр, Паралимпиадыште – Пандаби маскаиге.

Еш дене пырля

Йоча-влакым спорт деке шўмандымаште ача-ава-шамыч сай примерым ончыктен кертыт. Тидым шотыш налын, воспитатель З.В.Смирнова «Ача, ава да мый – спортивный еш» спартакиадым йочаадыште эртарен. Тагасымашке 6 еш ушнен. Озянькинмыт еш эн виан, чулым улмыжым ончыктен, сенгышыш лектын.

Н.В.СМИРНОВА, В.И.СИТНИКОВА.

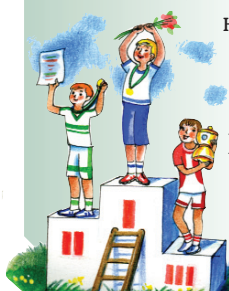
Курыкмари, Эмансола.

Чемпион лийнем

Физкультурым тунуктышо Михаил Анатольевич Иванов теннис дене тагасымашым школыштына эртарен. Тушко 5-8-ше класслаште тунемше-влак ушненна. Ўдыр-влак коклаште икымше верым Инна Пирогова (7-ше кл.) сенен налын. Таня Рябинина (6-шо кл.) кокымшо лийын. 7-ше класс гыч Таня Дмитриева кумшо верыш лектын. Рвезе-влак коклаште икымше верым мый налынам. Мыйым теннис дене модаш кочам Николай Петрович Борисов тунукта.

Сергей БОРИСОВ.

Кужэнгер, Шорсола.

«Пырчым үдена»

Ўдыр ден рвезе-влак ващла шогалыт.

Ўдыр-влак:

(Мурат, кидышт дене пуйто пырчым үдат.)

Ош шыдангым үдена, үдена, үдена.

Ой, чынакак, үдена, үдена, үдена.

Рвезе-влак:

(Мурат, йолыштым рошт! тошкалыт.)

Ме шыдангам тошкена, тошкена, тошкена.

Ой, чынакак, тошкена, тошкена, тошкена.

Ўдыр-влак:

Мо ден вара тошкеда, тошкеда, тошкеда?

Ой, чынакак, мо дене, мо дене, мо дене?

Рвезе-влак:

Ме имнынам колтена, колтена, колтена.

Ой, чынакак, колтена, колтена, колтена.

(Имне кудалме гай төрген савырнат.)

Ўдыр-влак:

Ош пурсажым үдена, үдена, үдена.

Ой, чынакак, үдена, үдена, үдена.

Рвезе-влак:

Ме пурсадам тошкена, тошкена, тошкена.

Ой, чынакак, тошкена, тошкена, тошкена.

Ўдыр-влак:

Мо ден вара тошкеда, тошкеда, тошкеда?

Ой, чынакак, мо дене, мо дене, мо дене?

Рвезе-влак:

Ме ўшкыжнам колтена, колтена, колтена.

Ой, чынакак, колтена, колтена, колтена.

(Ўшкыж гай мўгырен савырнат.)

Е.ЮНУСОВА.

Звенигово район.

Айста
модына

Йогурт ате гыч тебе могай герой-шамычым ыштышна. Йоча-влаклан йомакым модаш пеш келша. Теат ыштен ончыза.

М.ВЕДЕРНИКОВА.

Медведево, У Арбан йочасад.

Телымсе меж вургемым мушмо годым 1 изи совла глицериным пыштен шўалташ гын, вургем пушкыдо лиш.

Теле каныш

Йоча-влак теле канышым моткоч йўратат. Олю шўжарем дене пырля курык гыч издер дене мунчалтенна. Моткоч онгай! Курык гыч пикшла волет – ўмбакет лум шыжалтеш, чуриетым йўштў кылмыкта, а тыланет тунар весела. Теле каныш мыйын чонемлан пеш келшен. Ёнде сайын тунемаш кўлеш.

Аня ЯКИМОВА.

У Торъял, Тошто Торъял.

Маскаиге ече дене мунчалташ лектын. Йошкар флажок деке шуаш полшыза.

Качырий ковам когылым конгаште кўэштеш. Кенета когыльо камвозо. Ковамын кидше когаргыш. Ковам кочамым кычкырале. Кочам кыртмен куржо, колўйым кучыктыш. Ковамын кумылжо кўзыш. Ковам-кочам кол когылым кочкыт.

У Торъял школын юнкор кружокшо.

19 февраль – Кит да дельфин-влакын кечышт

1986 ий гыч палемдалтеш.

Сўретым чиялтыза.

Кит 100 кече малыде да 10 тылзе кочде илен кертеш.

Китын кужытшо 33 метр, а нельытше 150 тонн лиеда.

Кажне китын почшо ойыртемайтше, кок икгайым от му.

Теле кечым вученам Курыклаште мунчалташ. Вот вет сае шўлалташ, Уло капым кандараш. Писын курык гыч волаш Да пўртўсым эскераш.

Анастасия ГЕРАСИМОВА.

Морко, Нуж-Ключ.

Юзо йомак

Йүштö теле. Кечан кече. Йырым-йыр ош лум кия. Ик кечын уремыште чот йүштö ыле. Школыш ошкылшемла кылмышымат. Руш йылме урокышто «Мороз и солнце, день чудесный!» теме почеш сочиненийым возышна. Ушыштем почеламут корныла-влак пöрдят, а уремыште тыгаяк сöрал пүртүс. Йöратем пöршанше пушенгым ончаш, йол йымалне лум кочыртатымым колышташ. Южгунамже юзо йомакыш логаллемла чучеш.

Яна ВЕДЕНКИНА.
У Торъял, Кузнеч.

Янан возымаштыже пале мут-влакым кычалза.

КОНКУРС!

Юлианна АНТОНОВА
(Волжский, Сотнур)

«Ончалза, могай мастар!»

Кидпашам йöратет? Түрым түрлет, курчакетлан носким але пижым пидат, пушкыдо модыш-влакым ургет? Изонить, квиллинг, скрапбукинг, мозаике дене пайдаланет? Але фоамиран гыч пеледышым, бисер гыч алгам, кидшолым, шүшерым ыштет?

Пашатым сниматлен, редакцийышке колто. Конкурсна тўналеш! Ушныза!

Кудо шер пырчыже келша?

Висвис

Пеледыш тиде волгыдо, Яндар, мотор түсан. Лўмжат пешак

чот йонгыдо, «Висвис», – ойлат чылан. Кушкеш кенежем тудо Пасушто, аланеш. Ок ўмылтö йыр шудо, Умбаачын волгалтеш. Вашкем пеледше олыкыш, Висвисым лынг погем. Вуйшўдышым ыштем мый, Авам куандарем.

Виолетта МАТВЕЕВА,
5-ше класс.
Волжский, Пöтъял.

С витамин могай пакчаскаскаште шукрыак?

- ◆ Ковышташте.
- ◆ Йошкарушменыште.
- ◆ Йошкар шере пурысышто.

Могай пакчасаска шинча пўсылык-лан пайдале?

- ◆ Кешыр.
- ◆ Помидор.
- ◆ Ковышта.

Миклай кудывече покшелне шога, чорикын кычкыра:

- Авай! Авай, манам! Ава-й-й-й!
- Мо лийын, эргым? – йодеш.
- Ачам кушто?

ТУШТО

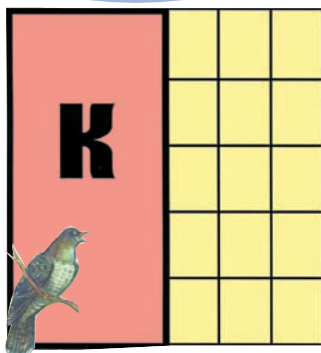
- Х Тораште гынат, йўдым удо тўням волгалтара.
- Х Йолжо икте, кидше шуко, а парняже-влак эше шукрыак.

Алина ПАВЛОВА.
Морко, Коркатово.

Вургемым чийыше йоча-влакым пурла велне му.

Февраль леве шога гын, шошо юалге лиеш.

Марлашке кусарыза

1. Кукушка. 2. Синица.
3. Коростель. 4. Тетерев.
5. Ворона.
6. Зимородок.

Иван КУЗНЕЦОВ,
4-ше класс.

Одо кундем,
Алнаш, Варале.

Индекс: Марий Элыште, Пошкырт ден Татарстан кундемлаште - П4696. Тираж 1000 экз. Заказ 272. Формат – А-4-8. Директор-тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.ru,
Тел. 8(8362) 45-25-49(факс); 45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погым да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралымаште законодательством шуктен шогыным эскерыше Федеральный службын Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

Газетым Печать да массовый коммуникаций шотышто Федерал агентствын окса польшыж дене лукмо.

Соцсетъысе адрес-влак:
ok.ru/yamdelii
vk.com/yamde_lii

Авторын да редакцийын шонымашыш түрлö лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.

Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издателын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооруженный Вийын 70-ше идалькыше урем, 20.